

Raadsbrief



Gevolgen Meicirculaire 2022 voor Hillegom

aan: de raad van de gemeente Hillegom

zaaknummer: Z-22-239514
datum collegevergadering: 21 juni 2022
portefeuillehouder: Dhr. A. de Jong
behandelend ambtenaar: Dhr. P. Schaddé van Dooren
emailadres: p.schadde@HLTsamen.nl
telefoon: 14 0252
embargo:

Inhoud mededeling

Het college biedt u de onderstaande informatie ter kennisname aan.

Gevolgen Meicirculaire 2022 Algemene uitkering Gemeentefonds **gemeente Hillegom** voor de Kadernota 2023.

Van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is begin juni 2022 de zogeheten meicirculaire over het Gemeentefonds voor de jaren 2022-2026 ontvangen.

Er verschijnen jaarlijks drie circulaires, in de maanden mei, september en december. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de Rijksoverheid, september van de vertaling van de Miljoenennota en in december wordt het lopende uitkeringsjaar zoveel mogelijk afgerond.

In deze Meicirculaire zijn de gevolgen opgenomen van het regeerakkoord Rutte IV. De accessen zijn ten opzichte van de septembercirculaire 2021 flink gestegen. Dit ligt ten eerste aan een hogere bijstelling voor de ontwikkeling van de lonen en prijzen. Er is echter ook sprake van hogere (gemiddeld circa 3% voor de jaren 2022-2025) volume-accessen (accessen geschoond voor de loon- en prijsontwikkeling).

De wijzigingen hebben onder meer betrekking op de eenmalige extra middelen jeugdzorg voor het jaar 2023 (niet meerjarig), inpassing van Voogdij/18+, Inburgering, herverdeling Gemeentefonds en Beschermd Wonen.

Daarnaast stijgt het Gemeentefonds door de stijgende uitgaven van het Rijk, het zogeheten Trap-op, Trap-af principe.

In de lopende Programmabegroting 2022 en in de Kadernota 2023 zijn de bekende cijfers tot en met de decembercirculaire 2021 opgenomen.

	bedragen x € 1.000				
Resultaat totalen Meicirculaire 2022	2022	2023	2024	2025	2026
Opgenomen in Begroting 2022 / Kadernota 2023	34.892	35.162	35.105	35.181	35.432
Uitkomst Meicirculaire 2022	2.147	2.079	2.819	3.634	301
Totaal Algemene uitkering	37.040	37.241	37.924	38.816	35.733

Wijzigingen in Meicirculaire 2022

	Omschrijving	bedragen x € 1.000				
		2022	2023	2024	2025	2026
a.	Ontwikkeling uitkeringsfactor en maatstaven	925	2.273	3.015	3.908	322
	Volkshuisvestingsfonds		-155	-155	-152	
	Woningbouwimpuls		-104	-102	-102	
b.	Plafond BCF, onderschrijding 2021	128				
c.	Diverse mutaties en uitkeringen	10	33	29	-53	-54
d.	Energietoeslag	789				
e.	Uitvoeringskosten klimaatakkoord	192				
f.	Extra capaciteit BOA's	32	32	32	32	32
g.	Participatie en Voogdij/18+	71				
Totale mutaties Meicirculaire 2022		2.147	2.079	2.819	3.634	301

2022

Wijzigingen algemene uitkering

De wijzigingen in de algemene uitkering betreffen wijzigingen in de uitkeringsfactor en herverdeelmaatstaven.

a. Ontwikkeling uitkeringsfactor en maatstaven

De wijzigingen in de uitkeringsfactor zijn het gevolg van de ontwikkelingen van de Rijksbegroting. Aan de Rijksuitgaven is de algemene uitkering gekoppeld. Dit wordt Trap-op, Trap-af genoemd, met het stijgen of dalen van de Rijksuitgaven, dalen c.q. stijgt de algemene uitkering. Daarnaast zijn de maatstaven aangepast.

b. Plafond BCF, onderschrijding 2021

Het BTW Compensatiefonds (BCF) wordt gevoed door het Gemeentefonds, de ruimte in het BCF is groter dan verwacht en het overschot wordt teruggestort in het Gemeentefonds.

c. Diverse mutaties en uitkeringen

Kleinere bijdragen voor de kosten van onder meer jeugdhulp, inburgeringsplicht en regeling voor aanbieders van cruciale jeugdhulp.

d. Energietoeslag

De bijdrage voor de energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen. Via de categorale bijzondere bijstand wordt een eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen toegekend. De bijdrage aan de huishoudens wordt verzorgd door de ISD en is een taakmutatie.

e. Uitvoeringskosten klimaatakkoord

Vanaf 2023 tot en met 2030 krijgen gemeenten meer uitvoeringsmiddelen voor klimaat- en energiebeleid. Om de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 te kunnen voortzetten, ontvangen gemeenten in 2022 een overbruggingsbudget om een en ander te versnellen.

f. Extra capaciteit BOA's

De motie Hermans c.s. (Tweede Kamer) voorziet in een bijdrage aan gemeenten voor handhaving en veiligheid en is om de capaciteit van (wijk)agenten en BOA's in de openbare ruimte te vergroten.

g. Participatie en Voogdij/18+

De omvang de integratie-uitkering Participatie en Voogdij/18+ wijzigt door wijziging van de maatstaven. Deze gelden worden verrekend met de uitvoerende instanties.

Taakmutaties

In algemeen is op te merken dat van alle taakmutaties nog niet bekend is of er tegenover de nu bekende extra inkomsten (extra) uitgaven staan.

De extra inkomsten taakmutaties (en de wijzigingen in de algemene uitkering) zullen worden verwerkt in onze 2^e Bestuursrapportage 2022 en de uitgaven in de Programmarekening 2022 (of wanneer nodig worden overgeheveld naar het jaar 2023).

Effecten taakmutaties

Effecten taakmutaties	bedragen x € 1.000				
	2022	2023	2024	2025	2026
Taakmutaties					
- Valpreventie bij ouderen		10	14	14	15
- Eigenbijdrage huishoudelijke hulp				82	82
d. Energietoeslag	789				
e. Uitvoeringskosten klimaatakkoord	192				
f. Extra capaciteit BOA's	32	32	32	32	32
g. Diverse taakmutaties en uitkeringen		43	43	43	43
Totaal Taakmutaties	1.014	85	90	171	173

2023, 2024 en 2025

Wijzigingen algemene uitkering

De wijzigingen in de algemene uitkering betreffen wijzigingen in de uitkeringsfactor en herverdeelmatastaven. Dit heeft een direct effect op het financiële meerjarenperspectief van Hillegom.

a. Ontwikkeling uitkeringsfactor en maatstaven

*De wijzigingen in de uitkeringsfactor zijn het gevolg van de ontwikkelingen van de Rijksbegroting. Aan de Rijksuitgaven is de algemene uitkering gekoppeld. Dit wordt Trap-op, Trap-af genoemd, met het stijgen of dalen van Rijksuitgaven, dalen c.q. stijgt algemene uitkering. Daarnaast zijn de maatstaven aangepast. Door de afspraken, gemaakt in het coalitieakkoord Rutte IV zijn de bedragen fors te noemen.

*In de Kadernota 2023 zijn wijzigingen voor de vervallen opschalingskorting (t/m 2025) en de herverdeling Gemeentefonds al meegenomen. In de meicirculaire zijn deze bedragen definitief opgenomen.

*Daarnaast is (wederom) éénmalig de jeugdzorg opgenomen. In de berekeningen was rekening gehouden met 75%, het bedrag is nu volledig opgenomen, een geraamd voordeel van € 167.000.

*Voor de opgaven in de volkshuisvesting en woningbouw zijn fondsen gecreëerd die betaald worden door alle gemeenten.

c. Diverse mutaties en uitkeringen

Kleinere bijdragen voor de kosten van onder meer jeugdhulp, inburgeringsplicht en regeling voor aanbieders van cruciale jeugdhulp.

f. Extra capaciteit BOA's

De motie Hermans c.s. (Tweede Kamer) voorziet in een bijdrage aan gemeenten voor handhaving en veiligheid en is om de capaciteit van (wijk)agenten en BOA's in de openbare ruimte te vergroten.

2026 e.v.

In het huidige regeerakkoord is vastgelegd dat het extra accres 2022-2025 in 2026 zal worden verlaagd. Daarnaast zal ook het restant van de opschalingskorting alsnog worden geeffectueerd. Daarmee wordt de totale omvang van de ombuigingen op het Gemeentefonds in 2026 circa 3 miljard euro.

De omvang van deze ombuigingen (nu al "ravijn" geheten) neemt bovendien elk jaar toe met het gemiste volume-accres voor alle jaren na 2025.

Dit ravijn vanaf het jaar 2026 plaatst gemeenten (dus ook Hillegom) voor problemen.

De uitkomsten van de Meicirculaire 2022 voor het jaar 2023 en volgende jaren worden verwerkt in de Programmabegroting 2023 – 2026.

Bijgestelde verwachtingen meerjarige saldi

Bedragen x € 1.000					
Gevolgen begrotingen 2022-2025	2022	2023	2024	2025	2026
Mutaties Meicirculaire 2022	2.147	2.079	2.819	3.634	301
Taakmutaties	-1.014	-85	-90	-171	-173
Resultaat Meicirculaire 2022 voor begrotingen	1.134	1.994	2.729	3.463	128

bedragen x € 1.000					
Bijgestelde saldi Meicirculaire 2022	2022	2023	2024	2025	2026
Saldi Begroting 2022 en Kadernota 2023	1.442	345	333	447	562
Resultaat Meicirculaire 2022	1.134	1.994	2.729	3.463	128
Saldi na Meicirculaire 2022	2.576	2.339	3.062	3.910	690

Zoals bekend zijn de Rijksuitgaven gekoppeld aan de algemene uitkering uit het Gemeentefonds, het Trap-op, Trap-af principe. De stijging wordt met name veroorzaakt door de stijgende inflatie op Rijksniveau.

In onze Kadernota 2023 is rekening gehouden met het inflatiecijfer dat wordt gehanteerd voor de Financiële Kaderstelling van het samenwerkingsgebied Holland Rijnland.

Naar verwachting zal de ontwikkeling van de lonen en prijzen vanaf medio 2022 hoger zijn dan het nu als uitgangspunt in onze Kadernota 2023 opgenomen percentage. Daarnaast zijn er ook tegenvallers te verwachten die nog niet zijn opgenomen in onze Kadernota 2023. Denk daarbij met name aan de momenteel zeer sterk stijgende beheers- en onderhoudslasten voor onder andere de buitenruimte ("alles" wordt duurder).

In relatie tot de nu bekende financiële situatie vanaf het jaar 2026 betekent dit in de praktijk dat de positieve saldi boven de circa 7 ton euro voor de jaren 2022 t/m 2025 op dit moment niet of nauwelijks structureel ingezet kunnen worden. Vanzelfsprekend kan het surplus boven de circa 7 ton euro wel worden ingezet voor incidentele opgaven.

Tussen het Rijk enerzijds en de VNG anderzijds loopt inmiddels het traject om het geschil over de enorme terugval van inkomsten vanaf het jaar 2026 door bezuinigingen op het accres gemeentefonds te beslechten. Wij hebben er vertrouwen in dat hier na de zomer snel meer duidelijkheid over zal komen.

Bijlagen: